

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 września 2017r. skierowanym przeciwko A. S., P. J. oraz I. G. powódka (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o nakazanie pozwanym zapłaty w postępowaniu nakazowym kwot:

I 148 800zł. z odsetkami za opóźnienie w wysokości 10% od dnia 28 lipca 2017r. tytułem zwrotu kapitału;

II 4 443,68zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych za okres od dnia 10 kwietnia 2017r. do 27 lipca 2017r.;

III 60zł. tytułem kosztów. Uzasadniając zgłoszone żądanie powód powołał się na fakt udzielenia prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej (...) oraz I. G. kredytu, który to kredyt nie został przez nich spłacony, wskazał nadto, iż spłata powyższego kredytu zabezpieczona była udzieloną powódce przez Bank (...) gwarancją do kwoty 148 800zł., którą to kwotę pozwani kredytobiorcy zobowiązali się zwrócić w przypadku skorzystania przez powódkę z powyższej gwarancji (pozew k. 3 – 4).

Wydanym w dniu 14 listopada 2017r. nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty k. 45). We wniesionych w dniu 11 grudnia 2017r. zarzutach od powyższego nakazu pozwana wskazała, iż zobowiązania jej współników wobec powódki powstały jeszcze przed jej przystąpieniem do spółki cywilnej i w związku z powyższym wniosła o oddalenie powództwa (zarzuty k. 63 – 66). W odpowiedzi na powyższe pismo powódka w swoim piśmie z dnia 12 marca 2018r. wniosła o zastrzeżenie powoływania się przez pozwaną na ograniczenie jej odpowiedzialności do majątku zawiązanego z kredytobiorcami spółki cywilnej (pismo k. 111). Nakaz zapłaty wobec pozostałych pozwanych uprawomocnił się.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 17 lipca 2014r. powódka udzieliła prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pozwanym P. J. oraz I. G. kredytu odnawialnego w ramach limitu kredytowego w kwocie 248 000zł. W par. 13 ust. 1 pkt 3 umowy jako jedno z zabezpieczeń zwrotu kredytu przewidziano gwarancję jego spłaty udzieloną przez (...) (umowa k. 11 – 12). Wnioskując o udzielenie powyższego kredytu obaj pozwani wystąpili nadto o udzielenie takiej gwarancji przez rzeczony bank i zobowiązali się jednocześnie do zwrotu wypłaconej tytułem gwarancji kwoty wraz z należnościami ubocznymi, w tym odsetkami od zadłużenia przeterminowanego naliczanymi od wypłaty kwoty gwarancji w wysokości czterokrotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP oraz poniesionymi przez (...) kosztami na wypadek wypłaty na rzecz powódki kwoty gwarancji (wniosek k. 14 – 16).

W dniu 10 kwietnia 2017r. gwarant zapłacił powódce kwotę 148 800zł. (pismo k. 8). W dniu 25 kwietnia 2017r. gwarant przelewał na powódkę wierzytelność wobec kredytobiorców o zwrot wypłaconej powódce gwarancji (przelew k. 10).

W dniu 28 lipca 2017r. powódka sporządziła przeciwko P. J. oraz I. G. wyciąg z jej ksiąg bankowych opiewający na kwoty:

I 148 800zł. tytułem należności głównej;

II 4 443,68zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych za okres od dnia 10 kwietnia 2017r. do 27 lipca 2017r.;

Do prowadzonej przez pozwanych P. J. oraz (...) spółki cywilnej pozwana przystąpiła na mocy aneksu zawartego w dniu 30 września 2014r. (aneks k. 72).

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do brzmienia przepisu art. 864 kc., za zobowiązania spółki cywilnej jej wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Na gruncie powyższego przepisu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 sierpnia 1967r. w sprawie II CR 187/67

sformułował pogląd, wedle którego wspólnicy nie odpowiadają majątkiem osobistym za zobowiązania spółki cywilnej, jeżeli ich źródłem są zdarzenia z okresu, w którym nie byli wspólnikami. Zmodyfikowane przez stronę powodową żądanie pozwu respektuje powyższy pogląd, zmierza ono bowiem do obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu wypłaconej gwarancji z jednoczesnym ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego wspólników spółki cywilnej, tego zatem, który wniesiony został jako wkład do powyższej spółki, czyli bez jednoczesnego obciążania pozwanej odpowiedzialnością jej majątkiem osobistym.

Stanowisko powyższe, podzielane w niniejszej sprawie zarówno przez stronę powodową jak i skład orzekający, ocenić należy jako korzystne w porównaniu do późniejszego, sformułowanego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003r. w sprawie I CK 201/02 zapatrywania, wedle którego utrwalony wcześniej pogląd, iż odpowiedzialność wspólnika za zobowiązania spółki, nie rozciąga się na te zobowiązania, które powstały przed jego przystąpieniem do spółki, nie oznacza zwolnienia się takiego wspólnika wobec wierzyciela za zobowiązania, za które inny "wspólnik solidarny" niewątpliwie odpowiada (dług powstał w okresie jego udziału w spółce). Za zobowiązania powstałe w okresie przed przystąpieniem wspólnika do spółki – jak wskazano w uzasadnieniu drugiego z przywołanych wyroków Sądu Najwyższego - wspólnik taki odpowiada bowiem na zewnątrz solidarnie z pozostałymi wspólnikami, a dzieje się tak dlatego, iż ustawa nie różnicuje ich odpowiedzialności ze względu na chwilę powstania długu. Okoliczność, że wspólnik zaspokoił dług powstały w okresie, gdy nie był wspólnikiem spółki, będzie natomiast miała znaczenie dopiero w fazie dokonywanych później rozliczeń ze wspólnikami, którzy pozostawali w spółce w czasie powstania zobowiązania. W tym zatem tylko znaczeniu "odpowiedzialność nowego wspólnika nie rozciąga się na te zobowiązania, które powstały przed jego przystąpieniem do spółki".

Formułując takie stanowisko Sąd Najwyższy miał na uwadze fakt, iż skoro spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej, to tym samym użyty w art. 864 KC zwrot "zobowiązanie spółki" jest - jak trafnie zauważono w doktrynie - tylko skrótem językowym. Nie oznacza on nic innego jak tylko to, że są to wspólne zobowiązania wszystkich wspólników "jako wspólników", odrębne od ich zobowiązań osobistych. Za zobowiązania takie wspólnicy odpowiadają solidarnie (art. 864 KC). Jest to więc wypadek zobowiązania solidarnego wynikającego z ustawy, a nie z czynności prawnej (art. 369 KC). Wprowadzenie solidarnej odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej uzasadnione jest ich wspólną sytuacją prawną, której źródłem jest wspólnie przez nich realizowany cel gospodarczy. Jeśli zatem - jak w rozpoznawanej sprawie - dwaj ze wspólników odpowiadają za powstały dług, to również pozwana nie powinna zostać wyłączona z tej odpowiedzialności, a to z tego względu, iż ustawodawca dłużnikami solidarnymi uczynił wszystkich wspólników spółki cywilnej niezależnie od czasu ich przystąpienia do takiej spółki. Przy przyjęciu odwrotnego punktu widzenia istota odpowiedzialności z art. 864KC zostałaby przekreślona. W uzasadnieniu przywołanego wyżej wyroku Sądu Najwyższego podniesiono nadto, że ochrona interesów wierzyciela, którą w sposób szczególny zapewnia instytucja zobowiązania solidarnego dłużników, nabiera szczególnego znaczenia w przypadku zobowiązań wspólników spółki cywilnej, zwłaszcza takiej, która prowadzi rozległe przedsięwzięcia gospodarcze, i której skład ulega zmianie, ale nie kwalifikuje jej do przedsiębiorstwa większych rozmiarów (por. art. 26 § 4 KSH). Ochrona wierzyciela byłaby natomiast iluzoryczna, gdyby miał być obciążony obowiązkiem wyjaśniania, kto był w składzie wspólników spółki w chwili, gdy powstała jego wierzytelność.

Mając na uwadze wszystkie podniesione wyżej okoliczności żądaniu pozwu nie sposób było nie udzielić ochrony ograniczając jednocześnie – na żądanie strony powodowej - odpowiedzialność pozwanej do tego, co jako wkład wniosła do zawiązanej z pozostałymi pozwanymi spółki cywilnej. Wobec treści zaciągniętego wobec gwaranta przez pozostałych pozwanych zobowiązania, przyjąć należało, iż żądanie pozwu zarówno co do samej wypłaconej gwarancji w kwocie 148 800zł., jak i odsetek od niej należnych za okres od dnia spełnienia przez gwaranta powyższego świadczenia w wysokości czterokrotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP oraz poniesionych przez tegoż gwaranta kosztów jak również kosztów postępowania w postaci opłaty od pozwu zasługuje na uwzględnienie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 496 kpc., orzeczono jak w sentencji.

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem oraz pouczeniem o zaskarżalności doręczyć pozwanej.